

Jak předejít požáru v přírodě

Víte, jak bezpečně rozdělávat oheň v přírodě nebo proč nevypalovat trávu? Hasičský záchranný sbor JMK ve spolupráci s Policií ČR – Krajské ředitelství Brno a Diecézní charitou Brno Vám poradí, jak všechny tyto události bezpečně zvládnout.

Obr. 1: I odhozený nedopalek cigarety může způsobit rozsáhlý požár.

Hlavní příčiny požáru v přírodě

Pokud vznikne požár v přírodě, má tato událost vždy jednoho z následujících viníků:

- **přírodu** - hlavním zdrojem požárů jsou blesky. Dále se může jednat o pády hořících kosmických těles, výbuchy plynů nebo sopečnou činnost.
- **člověka** - v tomto případě se většinou jedná buď o úmyslné zapálení, nedbalost při zacházení s ohněm, při kouření nebo při používání techniky.

Bezpečné rozdělávání ohně v přírodě

Léto, dovolenou a prázdniny si většina z nás nedovede představit bez táboráku a opékání špekáčků či grilování. Ale ani u těchto příjemných činností bychom neměli zapomínat, že oheň je nebezpečný živel a může se velice snadno vymknout naší kontrole, ohrozit životy a způsobit velké majetkové škody. Pro bezpečné rozdělávání ohně v přírodě doporučujeme dodržet následující zásady:

- Vhodné místo pro ohniště by mělo být **vzdáleno nejméně 50 m od okraje lesa** a v dostatečné vzdálenosti od budov a všech dalších hořlavých věcí (stoh, suché listí, kořeny stromů, větve, apod.). Pamatujte, že **v lese lze rozdělávat oheň jen na vyhrazených místech a kouření je ze zákona zcela zakázáno** (v případě porušení tohoto zákazu mohou viníci dostat pokutu až do výše 15 000 Kč, pokud dojde k požáru a nejedná se o trestný čin, sankce se může vyšplhat až do výše 25 000 Kč).
- Při rozdělávání ohně v přírodě **ohniště bezpečně oddělte od okolního prostředí** – např. obložením kameny, obsypáním pískem, vyhloubením zeminy apod. V případě větších ohňů je vhodné ohniště oddělit až metr širokým pruhem, který bude zbavený veškerých hořlavin. Podrobněji o bezpečném zapalování ohně Vás informujeme v kapitole Jak přežít v přírodě.
- K zapálení nebo udržování ohně v žádném případě **nepoužívejte vysoce hořlavé látky** jako např. benzín, naftu či líh. Oheň se pak velmi snadno vymkne kontrole a může způsobit i vážné popáleniny. Navíc podle zákona o

ochraně ovzduší v otevřených ohništích nelze pod hrozbou vysokých pokut spalovat žádné chemické látky (např. plasty, pneumatiky...).

Obr. 2: Nachystejte si předem dostatek vody na uhašení.

- **Oheň nenechávejte ani chvíli bez dozoru.** Nachystejte si předem dostatek vody (popř. písek, hlínu), kdyby se oheň vymykal kontrole. Nejlepší je umístit ohniště v blízkosti vodního zdroje.
- **Děti by neměly být u ohniště ponechány bez dozoru plnoleté osoby.**
- **Místo opusťte jen tehdy, až je oheň řádně uhašený** - nejlepší je ohniště pořádně prolít vodou, popřípadě zasypat zeminou. Při odchodu se z ohniště nesmí

kouřit a popel i půda pod ohništěm musí být chladné. Pamatujte, že i ve zdánlivě zcela vyhaslém ohništi se mohou skrývat žhavé oharky a poryv větru je znovu rozdmýchá a oheň roznese do okolí.

Obr. 3: Oheň vždy řádně uhašte.

- **Za silného větru nebo v období extrémního sucha** bychom v přírodě nebo na volném prostranství **neměli oheň rozdělávat vůbec.**
- V období zvýšeného nebezpečí požárů může **hejtman kraje vyhláškou zcela zakázat rozdělávání ohňů.**

Pokud dojde k rozšíření ohně mimo ohniště, zvažte, jestli jste schopni danou situaci zvládnout vlastními silami. Na uhašení

ohně můžete použít jakoukoli vodu, kterou máte k dispozici, lopatu, písek nebo jinou zeminu, kterou oheň udusíte. Pokud si nejste jisti, je lepší utéci do dostatečné vzdálenosti od ohně a neprodleně zavolat hasiče na **linku 150.**

Pokud se na vás vznítí oděv a není k dispozici dostatek vody k uhašení, **neutíkejte** – tím jen podpoříte hoření. Okamžitě si **lehněte** na zem a chraňte si obličej. **Kutálejte se,** dokud plameny neuhasnou – tím se zamezí přístupu kyslíku potřebného k hoření. Je-li po ruce deka, nebo jiná vhodná textilie (nesmí to být materiál z umělých tkanin), tak ji použijte k uhašení hořícího oděvu. Jak poskytnout první pomoc v případě popálení naleznete na naší webové stránce v části Poskytování první pomoci.

Vypalování trávy

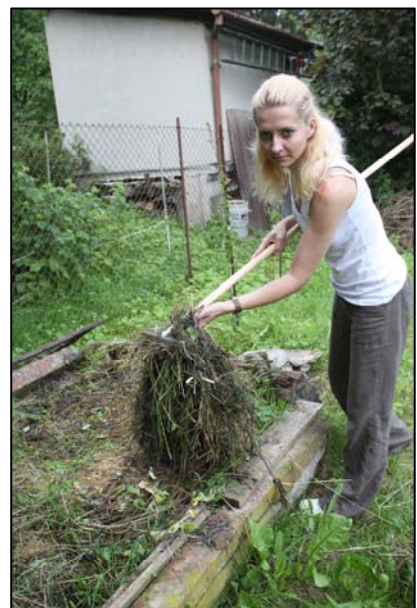
S příchodem jara někteří zahrádkáři místo pracnějšího, zato však ekologičtějšího vyhrabání staré trávy a jejího kompostování, volí jednodušší vypalování. Nejenže je to počínání nebezpečné, ale poškozuje i faunu, flóru a znečišťují ovzduší. Z těchto důvodů je vypalování trávy zakázáno hned několika zákony, zákonem o požární ochraně zákonem o ochraně přírody a krajiny a dále zákonem o ochraně ovzduší.

Za porušení zákona hrozí viníkovi vysoká pokuta, která se může ve správním řízení vyšplhat až do výše 25 000,-Kč. Zakaz vypalování a spalování trávy je navíc zakotven i v obecně závazných vyhláškách některých obcí.

Většina lidí nebezpečí, které vypalování představuje, značně podceňují. Věří, že mají oheň pod kontrolou a nemůže se nic stát. Na tento omyl již doplatila spousta lidí, kteří při vypalování zemřeli nebo utrpěli vážná zranění. Hrozí zde veliké nebezpečí, že dojde k rychlému a nekontrolovatelnému rozšíření požáru i na další porost nebo objekty. Oheň se při dobrých podmínkách dokáže šířit tak rychle, že lidé nemají často nejmenší šanci na danou situaci adekvátně zareagovat.

Pomineme-li nebezpečí vzniku požáru, je třeba uvědomit si jakým způsobem ohrožuje tento způsob jarního úklidu přírodu. Velký žár, který při hoření trávy vzniká (až 800°C) může způsobit zničení většiny vývojových stádií hmyzu, smrt nebo popálení malých zvířat (např. ježků), kouřové zplodiny ohrožují i živočichy na stromech a keřích.

Negativní dopad vypalování trav se týká také rostlinných společenstev a půdních mikroorganismů (snížení druhové rozmanitosti společenstev rostlin). Někteří zahrádkáři se domnívají, že popel, který takto vznikne, je dobrým hnojivem. Popel je však velmi často rozfoukán větrem nebo jej splaví déšť, takže se potřebné živiny do půdy stejně nedostanou. Ve všech ohledech je lepším způsobem ponechání staré trávy, která se rozloží a živiny se pozvolna uvolňují a navíc obohatí půdu o velmi důležitou organickou složku. Aby trávník dobře vypadal, je nejlepší trávu vyhrabat a zkompostovat.

Obr. 4: Vyhrabanou trávu raději zkompostujte.

Pálení rostlinného odpadu

Mnozí často také pálí na svých zahradách rostlinný odpad. Toto pálení není zakázáno zákonem, ale **je třeba se informovat na obecním úřadě, kdy je pálení obecní vyhláškou povoleno.**

Povinnost ohlášení pálení odpadů mají ze zákona č. 133/1985 Sb., pouze **podnikající fyzické a právnické osoby**. Občané tuto povinnost nemají,

ale je dobré, pokud dochází k dlouhodobému pálení nebo pálení mimo obytnou zónu, **nahlásit tuto činnost na linku 112 nebo 150** a mít na místě pálení mobilní telefon a jednoduché hasební prostředky (lopatu, vědro s vodou apod.). V Jihomoravském kraji je také možné **nahlásit pálení klesť pomocí internetového formuláře** na stránce **www.firebrno.cz/paleni-klesti**.

Obr. 5: www.firebrno.cz/paleni-klesti

Chcete se dovědět více o tom, jak se správně chovat při mimořádných událostech? V rámci projektu „Vaše cesty k bezpečí“ Vám Hasičský záchraný sbor JMK ve spolupráci s Policií ČR a Diecézní charitou Brno nabízí další tipy našich chytrých blondýnek, které Vám na webové adrese www.firebrno.cz/vase-cesty-k-bezpeci poradí, jak nejlépe vyřešit i jiné situace, ohrožující Vaši bezpečnost, zdraví, životy a majetek.